

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

ХАРКІВСЬКИЙ ПАЛАЦ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання міської
методичної ради
Департаменту освіти
Харківської міської ради

Від 16.06.2016 № 2

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Департаменту освіти
Харківської міської ради

Від 21.06.2016 № 197

Навчальна програма з позашкільної освіти
художньо-естетичного напрямку
театру пісні і танцю
«Забава»

Автори:

Стріян Л.В. – художній керівник театру пісні і танцю «Забава» Харківського Палацу дитячої та юнацької творчості Харківської міської ради Харківської області.

Рецензенти:

Лук'янченко О.М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди.

Волчукова В.М. – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Велику роль у вихованні дітей, пропаганді народного мистецтва, збиранні скарбів народної пісенно-танцювальної творчості відіграють вокальні та хореографічні гуртки. Переважна кількість таких гуртків завжди мала суто вокальну або суто хореографічну профілізацію. Останнім часом підвищення уваги до народної творчості стало поштовхом до введення в профільні програми навчання супутніх дисциплін. Це елементи хореографії або вокалу, історія костюму, акторська майстерність, музична грамота тощо. Звертає на себе увагу зростаючий соціальний попит на отримання поглиблених знань, порівняно з хореографічним або вокальним гуртком, що спонукає до введення в курс навчання таких спеціальних предметів, як ритміка і танець, музично-ритмічний розвиток, класичний танець, гімнастику на підлозі, народно-сценічний танець, сольфеджіо, хоровий спів, акторський тренінг, історія мистецтв.

Актуальність даної програми у синтезі трьох видів мистецтва – хорового, хореографічного та театрального, що дає змогу створити театр пісні і танцю, метою діяльності якого є розвиток творчої особистості, здібної до самореалізації у різних напрямках музичного фольклору, усної народної творчості, формування ціннісних орієнтирів згідно з моральними принципами «народної» педагогіки. А також засобами музики, танцю й драматургії виявити й донести до глядача – слухача різноманітність культур народів світу та їхні національні особливості.

Навчальна програма реалізується у гуртку художньо-естетичного напрямку вокально-хореографічного профілю та спрямована на вихованців віком від 5 до 18 років.

Мета програми – створення умов для розкриття та розвитку природних задатків і творчого потенціалу дитини засобами вокалу та хореографії.

Основні завдання:

- ознайомити вихованців з різними жанрами народної творчості та особливостями пісенно-танцювального мистецтва;
- надати спеціальні знання з питань народних традицій та звичаїв;
- надати спеціальні знання з області вокально-хореографічного мистецтва та акторської майстерності;
- сприяти оволодінню навичками грамотного виконання хореографічних елементів і зв'язок, народно-сценічного та класичного екзерсису;
- сприяти оволодінню уміннями та навичками народного співу, індивідуального та ансамблевого виконання;
- сприяти формуванню та розвитку емоційної сфери гуртківців, пробуджувати їх уяву, волю та фантазію;
- сприяти самореалізації дитини в соціумі та її професійному самовизначенню;
- розвинути музичний слух, голос та мовний апарат виконавців;

- розвинути позитивні якості особистості: ціннісне ставлення до праці, наполегливість у досягненні мети;
- виховувати національну свідомість, інтерес, повагу та любов до скарбниці народного вокально-пісенного та хореографічного мистецтва;
- пропагувати здоровий спосіб життя, змістовний та активний відпочинок.

Навчальна програма передбачає 12 років навчання та пропонує викладання наступних предметів:

- народний спів;
- хореографія;
- основи акторської майстерності.

1-й рік – початковий рівень – 144 годин на рік, 4 годин на тиждень;

2-й рік – початковий рівень – 288 годин на рік, 8 годин на тиждень;

3-й рік – основний рівень – 288 годин на рік, 8 годин на тиждень;

4-й рік – основний рівень – 360 годин на рік, 10 годин на тиждень;

5-й та 6-й рік – основний рівень – 432 годин на рік, 12 годин на тиждень;

7-й, 8-й та наступні роки – вищий рівень – 432 годин на рік, 12 годин на тиждень.

Програма початкового рівня навчання передбачає розвиток у вихованців музично-ритмічної навичок, вивчення нескладних танцювальних елементів, розвиток співочого дихання, вокально-хорового слуху та музичної пам'яті, знайомство з усною народною творчістю та пісенно-танцювальним мистецтвом. Курс першого та другого року навчання є пропедевтичним, тому не передбачає виділення окремих годин на перевірку засвоєних знань з тематичних блоків. Контроль за здобутими знаннями здійснюється під час проведення підсумкових занять.

Програма основного рівня навчання спрямовує діяльність гуртка на глибоке засвоєння дітьми знань з області вокально-хореографічного мистецтва, оволодіння основними елементами класичного танцю, навичками двохголосного та трьохголосного співу та співу за нюансами, навчанню виразному і емоційному виконанню творів, а також основам народно-сценічної хореографії, розвиток артистичний сміливості і безпосередності.

Програма вищого рівня навчання спрямована на удосконалення і розвиток набутих навичок в області вокально-хореографічного мистецтва та акторської майстерності, оволодінню вміннями за допомогою хорового співу передавати ідейно-художній зміст твору, артистично виконувати хореографічні та вокально-хореографічні композиції, оволодівати усвідомленню зв'язку між рухом тіла і звуком, втілювати загальний задум номеру для подальшої профілізації.

Свій рівень виконавчої майстерності гуртківці перевіряють на конкурсах, фестивалях і масових заходах різних рівнів.

Вибір репертуару для практичного опанування спирається на вікові, фізіологічні, індивідуально-психологічні особливості дітей.

Велике значення в роботі ТПТ «Забава» надається індивідуальним заняттям, які призначаються викладачем солістам театру та дітям, які працюють в малих формах театру. Індивідуальні заняття проводяться з розрахунку одна година на тиждень для кожного соліста.

Через те, що репертуарний план складається так, що в одному номері беруть участь діти різних вікових категорій, з'являється необхідність проводити зведені репетиції груп основного та вищого рівнів.

Навчальний план занять театру пісні і танцю

Рік навчання	Рівень навчання	Вік вихованця	Хореографія (год/тиж)	Вокал (год/тиж.)	Акторська майстерність (год/тиж)	Всього (год/тиж)
Початковий рівень	1	5-6	2	2	-	4
	2	6-7	4	4	-	8
Основний рівень	3	7-8	4	4	-	8
	4	8-9	6	4	-	10
	5	9-10	6	4	2	12
	6	10-11	6	4	2	12
Вищий рівень	7 та вищі	Від 11	6	4	2	12

Наповнюваність груп .

1. Початковий рівень (підготовчі групи) – 18-20 дітей.
2. Основний рівень (основний склад ансамблю) – 14-18 дітей.
3. Вищий рівень (групи удосконалення) – 10-14 дітей.

Поділ на групи залежить від кількості набраних дітей того чи іншого віку.

Структура педагогічного колективу театру

До структури театру пісні і танцю входять:

- художній керівник театру. Він організує весь комплекс діяльності колективу. Визначає загальну художньо-творчу концепцію, перспективи діяльності, формує репертуарний план, відповідає за результат

- навчально-виховного процесу. Забезпечує комплектування педагогічного складу колективу, розподіл педагогічного навантаження. Організує концертні заходи, участь колективу у конкурсах і фестивалях;
- балетмейстер театру. Він здійснює постановки нових і поновлення раніше створених танців, забезпечує високий ідейно-художній рівень доручених йому постановок, організовує роботу з підготовки і випуску вокально-танцювальних композицій, планує репетиційний процес;
 - керівники гуртка (педагоги-репетитори) з окремих предметів: народного співу, хореографії, акторської майстерності. Вони здійснюють навчання і виховання гуртківців згідно навчальному плану та рекомендаціям художнього керівника колективу та балетмейстеру, забезпечують результативність та якість своєї роботи;
 - акомпаніатори, що супроводжують репетиції груп, зведених та індивідуальних занять, допомагають керівнику гуртка у проведенні навчально-виховного процесу.

Початковий рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	Вокальне мистецтво			
1.	Вступ	1	-	1
2.	Освоєння основних вокальних навичок	2	12	14
3.	Розвиток музичного слуху	2	8	10
4.	Вивчення розспівок та елементарних вокальних вправ	2	8	10
5.	Дитячі пісні, ігри та розваги	2	12	14
6.	Сприймання музики	2	4	6
7.	Робота з репертуаром	2	8	10
8.	Підготовка та проведення свят	2	4	6
9.	Підсумок	-	1	1
	Всього	15	57	72
	Хореографічне мистецтво			
1.	Вступ	1	-	1
2.	Основи музичного руху	2	6	8
3.	Допоміжні (партерні) вправи	2	14	16
4.	Елементи класичного танцю	2	12	14
5.	Елементи народного танцю	2	16	18
6.	Музичні ігри та ритмічні вправи	2	12	14
7.	Підсумок	-	1	1

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	Всього	11	61	72
	Разом	26	118	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (1 год.)

Бесіда з техніки безпеки. Оголошення плану роботи. Ознайомлення з гуртківцями. Правила поведінки в хоровому залі під час репетицій та на перервах. Бесіда о жанрах вокального мистецтва. Засоби охорони голосу, їх взаємозв'язок з процесом співу.

2. Освоєння основних вокальних навичок (14 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з правилами співацької постави.

Практична частина. Робота над вокальним диханням. Робота над дикцією та артикуляцією (артикуляційна гімнастика, розучування скоромовок). Робота над звукоутворення та звуковеденням. Робота над розвитком мелодичного слуху.

3. Розвиток музичного слуху (10 год.)

Теоретична частина. Основні засоби формування та розвитку музичного слуху та ритму.

Практична частина. Робота над вмінням удержувати інтонації на одному звуці. Робота над вмінням розпізнавати звуки за довжиною; робота над вмінням точно передавати простий ритмічний малюнок оплесками в долоні. Навчання розпізнавати і самостійно визначати напрям мелодії, чути і точно інтонувати звуки, які повторюються. Робота над вмінням виділяти сильну частку звучання.

4. Вивчення розспівок та елементарних вокальних вправ (10 год.)

Теоретична частина. Види вокальних вправ і розспівок. Поняття вокального діапазону.

Практична частина. Вивчення вокальних вправ та розспівок у межах терції та кварта. Робота над оволодінням чіткою вимовою приголосних. Робота над формуванням вірного співацького звуку. Робота над розширенням діапазону.

5. Дитячі пісні, ігри та розваги (14 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з особливостями дитячого фольклору.

Практична частина. Розучування та театралізація ігрових пісень. Розучування дражнилок, мирилок та дитячих ігор.

6. Сприймання музики (6 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з характером музики та його різноманітністю. Ознайомлення з народними піснями різних регіонів України та країн Світу на основі прослуховування і перегляду аудіо та відеозаписів.

Практична частина. Робота по розвитку вмінь впізнавати на слух жанр музичного твору. Робота по розвитку вмінь виявляти структуру музичного твору: вступ, заспів, приспів та інші.

7. Робота з репертуаром (10 год.)

Теоретична частина. Робота з вивчення тексту твору. Аналіз мелодії пісні. Аналіз музично-виразних засобів.

Практична частина. Робота з вивчення та виконання твору. Робота над створенням образу твору.

8. Підготовка та проведення свят (6 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям сценічної культури та робота над формуванням її основ. Ознайомлення з правилами поведінки за лаштунками.

Практична частина. Проведення календарно-обрядових та святкових заходів.

9. Підсумок (1 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (1 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Знайомство з гуртківцями. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в танцювальному залі під час репетицій та на перервах.

2. Основи музичного руху (8 год.)

Теоретична частина. Основи музичного руху.

Практична частина.

1. Колективно-порядкові вправи.

Марширування: ходіння по одному; розходження вправо, вліво; з'єднання у пари (з носка, на півпальцях, з високо піднятим коліном). Ознайомлення з поняттям: коло, колона, шеренга, інтервал, діагональ. Шиккування на марші: в коло, колону, з колони в пари і знову в колону, побудова кола з колони; вільне розміщення на площі.

2. Ритмічні вправи.

Виконання вправ на розвиток музично-слухового сприймання: відплескування долонями нескладних ритмічних малюнків на слух, вслуховування в музичний супровід. Виконання рухів у характері і темпі музики. Вправи на розвиток уваги, початок і закінчення руху разом з музикою. Рухова імпровізація на музику: динамічні відтінки твору (*forte* і *piano*), вправи

на розвиток уваги, ініціативи. Виконання вправ на розвиток емоційного сприймання музики: передача характеру музичного образу через рух.

3. Допоміжні (партерні) вправи (16 год.)

Теоретична частина. Партерні вправи, особливості їх виконання.

Практична частина.

Вправи на підлозі.

Розкриття ступній ніг із природної позиції в першу і знову в природну позицію (у зворотному порядку, лежачи на спині руки заведені під голову). Натягування ніг до самих кінчиків пальців ступнів і виведення їх у положення на п'ятки (ноги паралельно). Вправа на гнучкість: «жабка» - зустрічний рух ніг до голови (виконується лежачи на животі). Вправа на розвиток підйому ступні: гойдалки - переكاتи на ступнях (сидячи навпочіпки). Вправи на розтягування м'язів: «дроворуб», «метелик», шпагати. Вправи на укріплення і розвиток сили м'язів: «човник», «качалка», «велосипед», «берізка».

4. Елементи класичного танцю (14 год.)

Теоретична частина. Елементи класичного танцю.

Практична частина.

1. Вправи біля станка (обличчям до центру зали).

Позиції ніг: I, II, III, VI. Потрійні переступання (з високими колінами). «Паровозик» (положення *relevé* на високих полу пальцях, та на п'ятках) по VI позиції.

2. Вправи на середині залу.

Вправи на розвиток рівноваги по VI позиції із заведенням рук за спину. Вправи для голови: повороти, нахили, переводи. Уклін: дівчата - крок убік із закінченням у III позицію в *demi-plié*, хлопчики - крок у I позицію. Положення та позиції: підготовча позиція, I, II і III позиції. Вправи для рук (I *port de bras*). Стрибки: по VI позиції, підскоки на місці з підніманням колін високо вперед (поперемінно).

5. Елементи народного танцю (18 год.)

Теоретична частина. Елементи народного танцю.

Практична частина.

Вивчення танцювальних елементів: положення рук - на край спіднички, положення рук на поясі, положення рук у парі; танцювальний крок з носка, з п'яти, кроки вбік з присіданням по VI позиції; перемінний крок, підскоки в просуванні; винесення ноги на носок, на п'яту; гуцульський дрібний крок, «кривий» крок (на місці); притупування однією ногою, двома ногами, потрійне; «чосанка» (поперемінний виніс ніг вперед), «колупалочка» з потрійним притупом.

6. Музичні ігри та ритмічні вправи (14 год.)

Практична частина.

1. Вправи. Виконання ритмічних вправ на розвиток музично-слухового сприймання. Виконання ритмічних вправ на розвиток чуття сильної долі під час ходьби. Виконання ритмічних вправ на розвиток емоційного сприймання музики: «Курчата».

2. Ігри. Гра на виховання уваги: «Ходімо під музику». Гра на розвиток руху в характері і в темпі музики: «Зірочки».

7. Підсумок (1 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу.

Початковий рівень, другий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
Вокальне мистецтво				
1.	Вступ	2	-	2
2.	Робота над вокальними навичками	2	16	18
3.	Розвиток музичного слуху	2	14	16
4.	Розспівки та вокальні вправи	2	16	18
5.	Дитячі пісні, ігри та розваги	4	22	26
6.	Обрядові пісні	2	16	18
7.	Сприймання музики	2	6	8
8.	Робота з репертуаром	4	24	28
9.	Підготовка та проведення свят	2	6	8
10.	Підсумок	-	2	2
Всього		22	122	144
Хореографічне мистецтво				
1.	Вступ	2	-	2
2.	Основи музичного руху	2	10	12
3.	Допоміжні (партерні) вправи	4	12	16
4.	Елементи класичного танцю	4	20	24
5.	Елементи народного танцю	6	20	26
6.	Танцювальні етюди та музичні ігри	8	22	30
7.	Репетиційна робота	-	32	32
8.	Підсумок	-	2	2
Всього		26	118	144
Разом		48	240	288

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хоровому залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Робота над вокальними навичками (18 год.)

Теоретична частина. Основні правила дихання та формування звуку.

Практична частина. Робота над основними правилами дихання. Робота над дикцією та артикуляцією. Робота над формуванням звуку; робота над чіткою інтонацією. Робота над розширенням діапазону голосу за допомогою ускладнення розспівок. Подальша робота над розвитком мелодичного слуху.

3. Розвиток музичного слуху (16 год.)

Теоретична частина. Основні засоби формування та розвитку музичного слуху та ритму.

Практична частина. Подальша робота над вмінням удержувати інтонації на одному звуці. Робота над розвитком музичної пам'яті. Робота над вмінням точно передавати складний ритмічний малюнок оплесками в долоні та на інструменті. Робота над вмінням співати мелодію без підтримки інструменту.

4. Розспівки та вокальні вправи (18 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям артикуляційний ансамбль та робота над ним.

Практична частина. Вивчення вокальних вправ на розвиток голосу та артикуляційного апарату. Вивчення вокальних вправ в межах кварта-квінти. Робота над навичками окультурення звуку. Робота над розширенням голосового діапазону.

5. Дитячі пісні, ігри та розваги (26 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з ігровими елементами та використання їх при виконанні дитячих пісень.

Практична частина. Вивчення та театралізація пісень дитячого фольклору. Розучування пісень-лічилок та дитячих ігор.

6. Обрядові пісні (18 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з особливостями різдвяних пісень. Ознайомлення з призначенням пісень-закличок в обрядах весняного циклу.

Практична частина. Вивчення та виконання колядок та щедрівок. Розучування веснянок.

7. Сприймання музики (8 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з дитячими ударними музичними інструментами.

Практична частина. Слухання народних пісень у сучасних ритмах. Перегляд відеоматеріалу з записами концертів професійних виконавців. Суміщення вокалу та гри на ударних музичних інструментах.

8. Підготовка та проведення свят (8 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям: акторська майстерність та робота над її основами. Ознайомлення з правилами поведінки за лаштунками.

Практична частина. Проведення календарно-обрядових та святкових заходів.

9. Робота з репертуаром (28 год.)

Теоретична частина. Робота з репертуаром.

Практична частина. Робота з вивчення тексту твору. Розучування мелодії пісні. Робота над формуванням виконавських навичок. Робота над розкриттям ідейного змісту твору. Робота над вивченням та виконанням твору.

10. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хореографічному залі під час репетицій та на перервах.

1. Основи музичного руху (12 год.)

Теоретична частина. Основи музичного руху.

Практична частина.

1. Колективно-порядкові вправи.

Фігурне марширування: ходіння по діагоналі, по колу, розходження парами і четвірками, на високих півпальцях, на п'ятах, з високим підніманням колін, з підскоком тощо. Ознайомлення з поняттями: шеренга, ланцюжок, равлик, діагональ, інтервал. Шикування на марші з колони в шеренгу; з шеренги в ланцюжок, з ланцюжка в равлик тощо. Шикування на марші: з колони по одному в пари, з пар в колони, з колони по два в колони по чотири.

2. Ритмічні вправи.

Вправи на подальший розвиток музично-слухового сприймання: ознайомлення з темпами, оплески в темпі музики, плескання долонями нескладних ритмічних малюнків. Вправи на розвиток емоційного сприймання музики: передача в рухах характеру різних за змістом музичних творів, розвиток творчої уяви, артистизму. Музично-ритмічне тренування: поняття про музичну фразу, затакт, вправи на ритмічні малюнки в різних темпах, рахуючи. Рухова імпровізація на музику: динамічні відтінки в музиці, відчуття контрастності звучання музики, подальший розвиток уяви, ініціативи.

2. Допоміжні (партерні) вправи (16 год.)

Теоретична частина. Допоміжні вправи.

Практична частина.

Вправи на підлозі: вправи на розтягування м'язів; вправи на укріплення і розвиток сили м'язів; вправи на зняття втоми, які б підвищували емоційний стан вихованців.

3. Елементи класичного танцю (24 год.)

Теоретична частина. Елементи класичного танцю.

Практична частина.

1. Вправи біля станка (обличчям до палки).

Постановка корпусу, поняття arlomb. Demi plie по I, II, III позиціях (з II півріччя - у V позиції). Battement tendu по I позиціях вбік (з II півріччя - вперед, назад). Battement tendu jete по I позиції вбік (з II півріччя - вперед, назад). Passe par terre (з II півріччя). Rond de jambe par terre (по точках). Поняття en dehors, an dedans. Положення sur le cou-de-pied. Releve по I, II, III позиціях (з II півріччя - у V позиції). Battement releve lent вбік(з II півріччя - вперед, назад). Grand battement jete по I позиції вбік(з II півріччя - вперед, назад).

2. Вправи на середині.

Поклони (для дівчаток - кніксен, для хлопчиків - у бік із відведенням руки). Стрибки по VI позиції, стрибки з зігнутими у колінах ногами. Стрибки: pas soute по I, II, III позиціях(підготовче), changement de pied(італійський тобто жабка). Port de bras (підготовче, I).

4. Елементи народного танцю (26 год.)

Теоретична частина. Елементи народного танцю.

Практична частина. Танцювальні елементи: потрійний крок; перемінний, крок з носка, п'яти; па польки в повороті, па шоссе, па галопу; приставний боковий крок в просуванні, підскоки в просуванні, на місці; припадання; бігунець; «вірьовочка»; вихилясник; одинарний, подвійний, потрійний притупи; підготовка до присядки у I позиції, присядки з виведенням ноги вперед; «солдатик» (підготовка до шене), оберти по діагоналі.

5. Танцювальні етюди та музичні ігри (30 год.)

Практична частина. Гра на розвиток музично-слухового сприймання: «Птахи і клітка». Гра на розвиток рухової імпровізації «Вітерець і вітер». Гра на розвиток емоційного сприймання музики «Лови метелика». Гра на розвиток руху в характері і в темпі музики «Зірочки». Постановка танцювальних етюдів на вивчені рухи.

6. Репетиційна робота (32 год.)

Практична частина. Відпрацювання танцювальних комбінацій та окремих номерів.

7. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

На початковому рівні навчання *вихованці мають знати:*

- правила співацької постанови;
- правила гігієни і збереження голосу;
- початкові відомості про рухи;
- правила виконання ритмічно-рухових вправ та вправ на підлозі;
- основні положення рук та ніг, постави корпусу і голови;
- поняття: мелодія, темп, ритм, музичний супровід, коло, колона, шеренги, діагоналі, музичний звук, тривалість та висота звуку, музична фраза, затакт, фольклор, обряди, звичаї.

Вихованці мають вміти:

- володіти навичками артикуляції й дикції під час співу;
- визначати висоту звука;
- визначати темп та характер музичного твору;
- відтворювати даний ритмічний малюнок;
- застосовувати основні вокальні навички;
- виконувати елементарні розспівки та вокальні вправи;
- виконувати нескладні пісні з супроводом;
- володіти своїм тілом під час виконання вправ;
- вміти орієнтуватися в танцювальному залі;
- самостійно виконувати колективно-порядкові перебудови;
- виконувати прості комбінації;
- узгоджувати танцювальний рух із музикою.

Вихованці мають набути досвід:

- творчої колективної діяльності;
- сценічної культури.

Основний рівень, третій рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	Вокальне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Напрацювання вокальних навичок	2	18	20
3.	Розвиток музичного слуху	2	14	16
4.	Розспівки та вокальні вправи	2	18	20
5.	Дитячий фольклор, ігри та	2	12	14

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	розваги			
6.	Календарно-обрядові пісні	2	12	14
7.	Робота з репертуаром	2	26	28
8.	Постановочна та репетиційна робота	2	20	22
9.	Участь у концертах та проведення свят.	-	6	6
10.	Підсумок	-	2	2
	Всього	16	128	144
	Хореографічне мистецтво			
1.	Вступ	2	-	2
2.	Основи музичного руху	2	14	16
3.	Допоміжні (партерні) вправи	2	16	18
4.	Класичний танець	2	28	30
5.	Народний танець	4	24	28
6.	Танцювальні етюди	2	14	16
7.	Постановочна та репетиційна робота	2	30	32
8.	Підсумок	-	2	2
	Всього	16	128	144
	Разом	32	256	288

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хоровому залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Напрацювання вокальних навичок (20 год.)

Теоретична частина. Поняття соліст, дует, тріо, квартет, ансамбль, хор, вокал, партія. Різниця між академічним і народним співом.

Практична частина. Робота над розширенням діапазону голосу за допомогою ускладнення розспівок. Робота над навичками рівномірного розподілу дихання при співі музичної фрази. Робота над розвитком народної манери співу.

3. Розвиток музичного слуху (16 год.)

Теоретична частина. Засоби музичної виразності

Практична частина. Робота над розвитком музичної пам'яті. Робота над вмінням точно передавати складний ритмічний малюнок оплесками в долоні та на інструменті. Робота над розвитком мелодичного слуху.

4. Розспівки та вокальні вправи (20 год.)

Теоретична частина. Поняття вокального діапазону, вокального слуху.

Практична частина. Спів навчально-тренувальних вправ на розвиток вокального слуху. Робота над формуванням і розвитком вірного співацького звуку. Робота над розширенням діапазону в межах квінти.

5. Дитячий фольклор, ігри та розваги (14 год.)

Теоретична частина. Основні народні свята та обряди.

Практична частина. Навчання дітей музично-ритмічним умінням і навичкам через ігри, танці і вправи. Розучування дитячих ігор. Вивчення та виконання пісень дитячого фольклору.

6. Календарно-обрядові пісні (14 год.)

Теоретична частина. Основні народні свята та обряди.

Практична частина. Ознайомлення з особливостями виконання обрядових пісень. Розучування колядок та щедрівок. Ознайомлення з обрядом весняного циклу: закликання весни. Розучування пісень-закличок та веснянок.

7. Робота з репертуаром (28 год.)

Теоретична частина. Робота з репертуаром. Правила роботи з мікрофоном.

Практична частина. Робота над вивченням тексту та мелодії пісні. Аналіз мелодії пісні. Робота над вихованням сценічної культури гуртківців. Робота над вмінням передавати динамічні відтінки твору.

8. Постановочна та репетиційна робота (22 год.)

Практична частина. Робота над інсценізацією та театралізацією вокально-хореографічних композицій.

9. Участь у концертах та проведення свят (6 год.)

Практична частина. Участь вихованців у концертах, фестивалях та конкурсах. Проведення календарно-обрядових та інших святкових заходів.

10. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хореографічному залі під час репетицій та на перервах. Історія еволюції народної хореографії та тенденції її розвитку на Україні у теперішній час.

2. Основи музичного руху (16 год.)

Практична частина. Удосконалення та розвиток виконання колективно-порядкових та ритмічних вправ за допомогою ускладнення музичного супроводу.

3. Допоміжні партерні вправи (18 год.)

Практична частина. Виконання партерного екзерсису та вправ на підлозі, спрямованих на розвиток гнучкості суглобів, поліпшення еластичності м'язів і зв'язувань, нарощування сили м'язів. Вправи на напругу й розслаблення м'яз тіла; вправи для поліпшення еластичності м'яз плеча й передпліччя, розвитку рухливості ліктьового суглоба. Вправи для розвитку гнучкості плечового й поясного суглобів; вправи на зміцнення м'яз черевного преса; вправи на поліпшення гнучкості хребта; вправи для поліпшення рухливості тазостегнового суглоба й еластичності м'яз стегна. Вправи на поліпшення гнучкості колінних суглобів. Вправи для розвитку рухливості та еластичності м'язів гомілки й стопи. Вправи для розвитку виворотності ніг; вправи на виправлення постави.

4. Класичний танець (30 год.)

Теоретична частина. Назви тренувальних вправ біля станка. Послідовність вправ біля станка.

Практична частина.

1. Вправи біля станка (тримаючись однією рукою): *demi plie*, *grand plie*, *battement tendu*, *battement tendu jete*, *rond de jambe par terre*, *petit battement sur le sou-de-pied* (основне положення), *battement releve lent* на 90°, *grand battement jete*, *releve* на півпальцях, *port de bras* назад, вбік, кругове обличчям до палки, *battement frappe* в підлогу (з II півріччя).

2. Вправи на середині: уклін, позиції ніг, вправи для рук, *port de bras*; оберти по діагоналі.

3. Стрибки (*allegro*): *cote* по I, II, V позиціях, *changement de pied*.

5. Народний танець (28 год.)

Теоретична частина. Основи народно-сценічної хореографії.

Практична частина.

1. Основи народно-сценічного танцю. Позиції і положення рук, позиції ніг, присідання, напівприсідання. Підготовка до «віршовочки». Вистукування всією стопою, півпальцями, каблуком. Переступання.

2. Український танець.

Положення рук, голови, вправи для рук. Основні кроки та елементи: бігунець, «голубці», «тинок», вихилясник, «колупалочка», упадання на місці, з просуванням вбік, припадання, «зальотний» крок. Вправи: присядка, комбінація «м'ячики» - розніжка, повзунець, оберти.

3. Білоруський танець.

Основний хід білоруського танцю «Лявониха». Зіскоки, притупцювання, перескоки.

4. Російський танець.

Перемінний крок. Російський біг. Оплески, дрібні вистукування.

5. Чеський танець.

Крок польки, галоп. Оберти в парі і по одному.

6. Танцювальні етюди (16 год.)

Практична частина. Етюд на елементах білоруського танцю. Етюд на елементах російського танцю.

7. Постановочна та репетиційна робота (32 год.)

Практична частина. Робота над концертним репертуаром.

8. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу

Основний рівень, четвертий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
Вокальне мистецтво				
1.	Вступ	2	-	2
2.	Напрацювання вокальних навичок	2	16	18
3.	Розвиток музичного слуху	2	12	14
4.	Розспівки та вокальні вправи	2	14	16
5.	Дитячий фольклор, ігри та розваги	2	6	8
6.	Календарно-обрядові пісні	2	12	14
7.	Робота з репертуаром	2	32	34
8.	Робота з технічними засобами	2	4	6
9.	Постановочна та репетиційна робота	2	20	22
10.	Участь у концертах та проведення свят.	-	8	8
11.	Підсумок	-	2	2
Всього		18	126	144
Хореографічне мистецтво				
1.	Вступ	2	-	2
2.	Основи музичного руху	-	14	14
3.	Допоміжні (партерні) вправи	-	10	10
4.	Класичний танець	4	42	46
5.	Народний танець	4	46	50
6.	Танцювальні етюди	4	30	34
7.	Постановочна та репетиційна	4	50	54

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	робота			
8.	Участь у концертах	-	4	4
9.	Підсумок	-	2	2
	Всього	18	198	216
	Разом	36	324	360

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хоровому залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Напрацювання вокальних навичок (18 год.)

Теоретична частина. Поняття: соліст, дует, тріо, квартет, ансамбль, хор, вокал, партія, динаміка, тривалість та засоби музичної виразності.

Практична частина. Робота над розширенням діапазону голосу за допомогою ускладнення розспівок. Робота над розвитком народної манери співу. Робота над розвитком відчуття опору звуку. Робота над формуванням вокально-хорової культури.

3. Розвиток музичного слуху (14 год.)

Теоретична частина. Засоби музичної виразності

Практична частина. Робота над розвитком музичної пам'яті. Робота над вмінням точно передавати складний ритмічний малюнок оплесками в долоні та на інструменті. Ознайомлення з поняттям канон, вивчення канонів. Робота над розвитком гармонічного слуху.

4. Розспівки та вокальні вправи (16 год.)

Теоретична частина. Поняття вокального діапазону, вокального слуху.

Практична частина. Спів навчально-тренувальних вправ на розвиток співацького вібрато. Робота над розширенням діапазону в межах сексти. Робота над розвитком динамічного діапазону. Робота над рухливістю голосів. Виконання двоголосних розспівок.

5. Дитячий фольклор, ігри та розваги (8 год.)

Теоретична частина. Основні народні свята та обряди.

Практична частина. Навчання дітей музично-ритмічним умінням і навичкам через ігри, танці і вправи. Розучування дитячих ігор. Вивчення та виконання пісень дитячого фольклору.

6. Календарно-обрядові пісні (14 год.)

Теоретична частина. Основні народні свята та обряди.

Практична частина. Ознайомлення з особливостями виконання обрядових пісень. Розучування колядок та щедрівок. Ознайомлення з обрядом весняного циклу: закликання весни. Розучування пісень-закличок та веснянок.

7. Робота з репертуаром (34 год.)

Теоретична частина. Робота з репертуаром. Правила роботи з мікрофоном.

Практична частина. Робота над вивченням тексту та мелодії пісні. Аналіз мелодії пісні. Робота над вихованням сценічної культури гуртківців. Робота над вмінням передавати динамічні відтінки твору.

8. Робота з технічними засобами (6 год.)

Теоретична частина. Поняття про технічні засоби.

Практична частина. Робота з мікрофоном.

9. Постановочна та репетиційна робота (22 год.)

Практична частина. Робота над інсценізацією та театралізацією вокально-хореографічних композицій.

10. Участь у концертах та проведення свят (8 год.).

Практична частина. Участь вихованців у концертах, фестивалях та конкурсах. Проведення календарно-обрядових та інших святкових заходів.

11. Підсумок (2 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків роботи за рік. Оголошення перспективи роботи групи на наступний рік.

Практична частина. Показ вивченого за рік матеріалу.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хореографічному залі під час репетицій та на перервах. Історія еволюції народної хореографії та тенденції її розвитку на Україні у теперішній час.

2. Основи музичного руху (14 год.)

Практична частина. Удосконалення та розвиток виконання колективно-порядкових та ритмічних вправ за допомогою ускладнення музичного супроводу.

3. Допоміжні партерні вправи (10 год.)

Практична частина. Вправи на напругу й розслаблення м'яз тіла. Вправи на поліпшення еластичності та зміцнення м'язів, розвитку рухливості, гнучкості всього тіла. Вправи для розвитку виворітності ніг; вправи на виправлення постави.

4. Класичний танець (46 год.)

Теоретична частина. Назви тренувальних вправ біля станка. Послідовність вправ біля станка.

Практична частина.

1. Вправи біля станка(тримаючись однією рукою): demi plie, grand plie, battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre, petit battement sur le cou-de-pied (основне та умовне положення), battement releve lent на 90°, grand battement jete, releve на півпальцях, port de bras назад, вбік, кругове обличчям до палки, battement frappe на повітря, passe par terre і balansoire.

2. Вправи на середині: уклін, позиції ніг, вправи для рук, port de bras, пози, рухи тренажу класичного танцю; оберти на середині, по діагоналі.

3. Стрибки (allegro): cote по I. П. V позиціях, changement de pied; pas écharré.

5. Народний танець (50 год.)

Теоретична частина. Основи народно-сценічної хореографії.

Практична частина.

1. Основи народно-сценічного танцю.

Позиції і положення рук, позиції ніг, присідання, напівприсідання. Вправи на розвиток сили й рухливості стопи (вправи напруженою стопою), швидкі підняття ноги на 25-30° (підняті з ненапруженою стопою). Підготовка до «вірьовочки». Вистукування всією стопою, півпальцями, каблуком; переступання; «качалка»; «штопор» (обличчям до опори).

2. Український танець.

Положення рук, голови, вправи для рук. Основні кроки та елементи: бігунець, «голубці», «тинок», вихилясник, «колупалочка», упадання на місці, з просуванням вбік, припадання, «зальотний» крок. Вправи: присядка, комбінація «м'ячики» - розніжка, повзунець, оберти.

3. Білоруський танець.

Основний хід білоруського танцю «Лявониha». «Колупалочка» з «моталочкою», «колупалочка» в повороті з бігом. Зіскоки, притупцювання, перескоки.

4. Російський танець.

Перемінний крок. Російський біг. Оплески, дрібні вистукування. Оберти в російському характері.

5. Чеський танець.

Крок польки, галоп. Оберти в парі і по одному.

6. Німецький танець.

Боковий галоп (різновиди). Крок польки. Крок вальсу, вальсова доріжка. Оберти в парі.

6. Танцювальні етюди (34 год.)

Практична частина. Етюд на елементах українських танців. Етюд на елементах білоруського танцю. Етюд на елементах російського танцю. Етюд на елементах німецького танцю.

7. Постановочна та репетиційна робота (54 год.)

Робота з концертним репертуаром.

8. Участь у концертах (4 год.)

9. Підсумкове заняття (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

На основному рівні навчання (третьому та четвертому році) *вихованці мають знати:*

- поняття: соліст, дует, тріо, квартет, ансамбль, хор, вокал, партія, динаміка, тривалість та засоби музичної виразності;
- основні народні свята та обряди;
- різницю між академічним і народним співом;
- правила роботи з мікрофоном;
- засоби музичної виразності;
- назви тренувальних вправ біля станка;
- послідовність вправ біля станка;
- темпові позначення: *adagio*, *vivo*, *andante*, *allegro*;
- основи народно-сценічної хореографії.

Вихованці мають вміти:

- виконувати народні пісні та обрядові пісні в народній манері за нюансами;
- співати чисто і злагоджено в унісон нескладні двоголосні канони та двоголосся із супроводом;
- передавати дійством сюжет пісенного твору;
- володіти елементами сценічного руху під час виконання пісень;
- виконувати твори у супроводі (фонограма) та *a cappella*;
- правильно виконувати вправи і рухи, які виконуються на півпальцях;
- правильно виконувати екзерсис біля палиці та на середині залу;
- виконувати елементи класичного танцю;
- виконувати елементи народно-сценічного танцю, тренаж, танцювальні комбінації та етюди;
- розрізняти особливості музичного супроводу до танців, володіти танцювальною манерою.

Вихованці мають набути досвід:

- концентрації уваги і координації рухів;
- сценічної культури, навички виступу на концертах.

**Основний рівень, п'ятий рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
Вокальне мистецтво				
1.	Вступ	2	-	2
2.	Вокально-хорова робота	2	20	22
3.	Розспівки та вокальні вправи	2	14	16
4.	Розвиток музичного слуху	2	14	16
5.	Календарно-обрядові пісні	2	14	16
6.	Робота з технічними засобами	2	4	6
7.	Робота з репертуаром	2	36	38
8.	Постановочна та репетиційна робота	2	18	20
9.	Участь у концертах та конкурсах	-	6	6
10.	Підсумок	-	2	2
Всього		16	128	144
Хореографічне мистецтво				
1.	Вступ	2	-	2
2.	Класичний танець	-	40	40
3.	Народний танець	-	50	50
4.	Танцювальні етюди	4	28	32
5.	Розбір технічно складних трюкових елементів	2	12	14
6.	Постановочна та репетиційна робота	4	62	66
7.	Участь у концертах та конкурсах	-	10	10
8.	Підсумок	-	2	2
Всього		12	204	216
Акторське мистецтво				
1.	Вступ	2	-	2
2.	Розвиток артистичної сміливості	2	12	14
3.	Зняття м'язових зажимів	2	16	18
4.	Пам'ять емоцій	2	16	18
5.	Імпровізація під музику	2	16	18
6.	Підсумок		2	2
Всього		10	62	72
Разом		38	394	432

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хоровому залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Вокально-хорова робота (22 год.)

Теоретична частина. Виконавчо-співочі засоби виразності. Назви жіночих і чоловічих співочих голосів

Практична частина. Робота над формуванням навичок народної манери співу. Робота над виробленням активного унісону у творах. Робота над чистотою інтонації при двохголосному співі. Робота над виконанням творів з супроводом.

3. Розспівки та вокальні вправи (16 год.)

Теоретична частина: Виконавчо-співочі засоби виразності. назви жіночих і чоловічих співочих голосів.

Практична частина. Робота над розширенням звукового діапазону в межах сексти. Робота над рухливістю голосів. Робота над вихованням навичку співу без супроводу. Робота над виконанням двохголосних розспівок.

4. Розвиток музичного слуху (16 год.)

Теоретична частина: Виконавчо-співочі засоби виразності. назви жіночих і чоловічих співочих голосів.

Практична частина. Робота над чистотою акордової інтонації. Робота над розвитком музичної пам'яті. Робота над вправами на розвиток поліфонічного слуху. Вивчення канонів.

5. Календарно-обрядові пісні (16 год.)

Теоретична частина. Основні народні свята та обряди.

Практична частина. Ознайомлення з особливостями обрядової пісенності Слобожанщини. Розучування зимових обрядових пісень Слобожанщини. Розучування веснянок, петрівок та купальських пісень Слобідського краю.

6. Робота з технічними засобами (6 год.)

Практична частина. Робота з мікрофоном. Робота з фонограмою (-).

7. Робота з репертуаром (38 год.)

Практична частина. Робота над вивченням тексту та мелодій партій твору. Розбір пісні та аналіз хорових партитур. Робота над умінням поєднувати спів з танцювальними рухами. Робота над формуванням виконавських навичок. Навчання вмінню розкрити смисловий зміст твору. Робота над нюансами та виразністю виконання твору. Робота над характером звуковедення та тембром твору.

8. Постановочна та репетиційна робота (20 год.)

Робота над інсценізацією та театралізацією вокально-хореографічних композицій.

9. Участь у концертах та конкурсах (6 год.)

10. Підсумок(2 год.)

Підведення підсумків роботи за рік та показ вивченого за рік матеріалу.

Перспективи роботи на наступний рік.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хореографічному залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Класичний танець (40 год.)

Теоретична частина. Елементи екзерсису; методика виконання вправ біля станка.

Практична частина:

1. Вправи біля станка (тренаж).

Повторюються вивчені рухи в більш складних комбінаціях, зі збільшенням силового навантаження, та вивчаються нові: *battement developpe*, *battement fondu*.

2. Вправи на середині залу.

Виконуються вправи тренажу *en face* з поступовим введенням на *epaulement croisee*, *effacee*, а також: пози (*arabesque*); танцювальні елементи (па польки, галопу).

3. Стрибки (*allegro*).

Saute, *changement de pieds*, *pas echange* (з обертом), *pas jete* (підготовка). Оберти по діагоналі та на середині.

3. Народний танець (50 год.)

Теоретична частина. Основні рухи та характерні особливості манери українського, російського та білоруського танців; правила поведінки і спілкування у парному танці.

Практична частина.

1. Вправи біля станка.

Уклін для дівчат, уклін для хлопців. Вправи для рук, нахили корпусу. Присідання. Вправа для розвитку рухливості ступні. Маленькі кидки. Кругові рухи ногою по підлозі. Каблучна вправа. Підготовка до «віршовочки». Низькі та високі розгортання ноги, м'яке розкривання ноги на 45°. Дрібні вистукування. Адажіо. Великі кидки.

2. Вправи на середині залу.

Позиції та положення ніг, рук.

3. Елементи українського танцю:

«Тинок» з високим підійманням колін. «Голубці», «вірвовочка», вихилясник. «Колупалочка» в повороті. «Колупалочка» з потрійним притупом, без притупу, в повороті. Упадання на місці з просуванням вбік, припадання в повороті. Бігунець, зальотний крок, перемінний крок, крок з каблука. Присядка на місці. «М'ячики», розніжка в повороті з оплеском. Повзунець з опорою на руку. Оберти в просуванні: на підскоках, з перескоком, каблучна крутка.

4. Елементи білоруського танцю.

Па галоп. Перескоки з ударами. Зіскоки з підійманням ноги.

5. Елементи російського танцю.

Російський біг. Оплески, дрібні вистукування. Оберти в російському характері.

6. Елементи молдавського танцю.

Положення рук. Основні ходи: хід з підскоком, біг на місці, боковий хід, перехресний хід, хід на одну ногу с підскоком, боковий з каблука.

4. Танцювальні етюди (32 год.)

5. Розбір технічно складних трюкових елементів (14 год.)

Теоретична частина. Різновиди присидів та обертів.

Практична частина. Різновиди присідань, повзунець на дві, одну руки та сидячи. Оберти для дівчат по діагоналі та на середині залу.

6. Постановочна та репетиційна робота (66 год.)

Робота з концертним репертуаром.

7. Участь у концертах та конкурсах (10 год.)

8. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

Акторське мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Бесіда «Акторська виразність виконавців, як важливий засіб відображення образу номеру на сцені».

2. Розвиток артистичної сміливості (14 год.)

Теоретична частина. Основні закони артистичної етики; поняття: сцена, лаштунки, артист, актор, режисер, репетиція, сценічний майданчик.

Практична частина. М'язова релаксація окремих груп м'язів, зняття напруги. Тренінг концентрації та розподілу уваги. Розвиток здатності проявляти артистичну сміливість та характерність при виконанні індивідуальних завдань.

3. Зняття м'язових зажимів (18 год.)

Теоретична частина. Зняття м'язових зажимів.

Практична частина. Фізичне розігрівання. Концентрація уваги.

4. Пам'ять емоцій (18 год.)

Теоретична частина. Основні психічні процеси та якості: сприйняття, увага, фантазія, комунікабельність.

Практична частина. Усвідомлення свого чуття та відчуття. Розвиток основних психічних процесів та якостей: сприйняття, уваги, фантазії, комунікабельності. Зменшення м'язової напруги голосового апарату, робота над резонаторами.

5. Імпровізація під музику (18 год.)

Тренування уяви, фантазії за музичною темою. Розвиток навичок орієнтації у просторі. Розвиток пластичної свободи руху, звільнення дихання.

6. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

Основний рівень, шостий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
Вокальне мистецтво				
1.	Вступ	2	-	2
2.	Вокально-хорова робота	2	18	20
3.	Розспівки та вокальні вправи	2	14	16
4.	Розвиток музичного слуху	2	14	16
5.	Календарно-обрядові пісні	2	10	12
6.	Робота з технічними засобами	2	4	6
7.	Робота з репертуаром	2	38	40
8.	Постановочна та репетиційна робота	2	22	24
9.	Участь у концертах та конкурсах	-	6	6
10.	Підсумок	-	2	2
Всього		16	128	144
Хореографічне мистецтво				
1.	Вступ	2	-	2
2.	Класичний танець	-	40	40
3.	Народний танець	-	50	50
4.	Танцювальні етюди	4	26	32
5.	Розбір технічно складних трюкових елементів	2	12	14
6.	Постановочна та репетиційна робота	4	62	66
7.	Участь у концертах та конкурсах	-	10	10
8.	Підсумок	-	2	2
Всього		20	196	216
Акторське мистецтво				

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	2	-	2
2.	Розвиток артистичної сміливості	2	12	14
3.	Зняття м'язових зажимів	2	16	18
4.	Пам'ять емоцій	2	16	18
5.	Імпровізація під музику	2	16	18
6.	Підсумок		2	2
	Всього	10	62	72
	Разом	46	386	432

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хоровому залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Вокально-хорова робота (20 год.)

Теоретична частина. Виконавчо-співочі засоби виразності. назви жіночих і чоловічих співочих голосів

Практична частина. Робота над формуванням навичок народної манери співу. Робота над виробленням активного унісону у творах. Робота над чистотою інтонації при виконанні двохголосного твору. Робота над згладжуванням регістрів. Робота над виконанням творів а capella.

3. Розспівки та вокальні вправи (16 год.)

Теоретична частина. Виконавчо-співочі засоби виразності. назви жіночих і чоловічих співочих голосів

Практична частина. Робота над розширенням звукового діапазону в межах септими. Робота над розвитком динамічного діапазону. Робота над вихованням навичку співу без супроводу. Робота над виконанням трьохголосних розспівок.

4. Розвиток музичного слуху (16 год.)

Теоретична частина. Виконавчо-співочі засоби виразності. назви жіночих і чоловічих співочих голосів

Практична частина. Робота над чистотою акордової інтонації. Робота над вправами на розвиток поліфонічного слуху. Робота над вмінням співати мелодію без підтримки інструменту. Вивчення канонів.

5. Календарно-обрядові пісні (12 год.)

Теоретична частина. Основні народні свята та обряди.

Практична частина. Розучування пісень весняно-літнього циклу Слобожанщини. Ознайомлення з піснями та обрядами літньо-осіннього

землеробського періоду Слобідського краю. Розучування родинно-обрядових пісень.

6. Робота з технічними засобами (6 год.)

Практична частина. Робота з фонограмою (-). Робота над записом у студії.

7. Робота з репертуаром (40 год.)

Практична частина. Робота над вивченням тексту та мелодій партій твору. Розбір пісні та аналіз хорових партитур. Робота над умінням поєднувати спів з танцювальними рухами. Робота над формуванням виконавських навичок. Навчання вмінню розкрити смисловий зміст твору. Робота над нюансами та виразністю виконання твору. Робота над характером звуковедення та тембром твору.

8. Постановочна та репетиційна робота (24 год.)

Робота над інсценізацією та театралізацією вокально-хореографічних композицій.

9. Участь у концертах та конкурсах (6 год.)

10. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків роботи за рік та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хореографічному залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Класичний танець (40 год.)

Теоретична частина. Елементи екзерсису; методика виконання вправ біля станка.

Практична частина.

1. Вправи біля станка (тренаж).

Повторюються вивчені рухи в більш складних комбінаціях, зі збільшенням силового навантаження, та вивчаються нові: *battement developpe*, *battement fondu*, поняття *attitude* і *tire-bouchon*.

2. Вправи на середині залу.

Виконуються вправи тренажу *en face* з поступовим введенням на *epaulementn croisee*, *effacee*, а також: пози (*arabesque*); *temps lie par terre*; танцювальні елементи (па польки, вальсу, галопу), обертання.

3. Стрибки (*allegro*).

Saute, *changement de pieds*, *pas echarpe* (з обертотом), *pas jete* (підготовка), *sissonne simple*, *assemble*. Оберти та піруети по діагоналі.

3. Народний танець (50 год.)

Теоретична частина. Основні рухи та характерні особливості манери українського, російського та білоруського танців; правила поведінки і спілкування у парному танці;

Практична частина.

1. Вправи біля станка.

Уклін для дівчат, уклін для хлопців. Вправи для рук, нахили корпусу. присідання. Вправа для розвитку рухливості ступні. Маленькі кидки. Кругові рухи ногою по підлозі. Каблучна вправа. Підготовка до «віршовочки». Низькі та високі розгортання ноги, м'яке розкривання ноги на 45°. Вправа з ненапруженою ступнею. Дрібні вистукування. Адажіо. Дрібні вистукування (підготовка до російського ключа). Великі кидки.

2. Вправи на середині залу.

Позиції та положення ніг, рук.

3. Елементи українського танцю.

«Тинок» з високим підйманням колін, з участю рук. «Колупалочка» з потрійним притупом, без притупу, в повороті. Упадання на місці з просуванням вбік, припадання в повороті. Зальотний крок, перемінний крок, крок з каблука. Присядка на місці, бокова. «М'ячики», розніжка в повороті з оплеском. Повзунець з опорою на руку. Кабріоль. Оберти в просуванні: на підскоках, з перескоком, каблучна крутка. Оберти на місці: обертас, обертас с піджатими ногами.

4. Елементи гуцульського танцю.

Притупцьовування, переступання, «чосанка», присідання та ін. Підскоки з поворотом. Оберти на півпальцях. Синкоповані дробі. Присядки. «Свердло»-елемент гуцульського танцю.

6. Елементи польського танцю.

Основні положення рук та ніг. Основні елементи: ключі, кроки, «голубці». Основні кроки польських танців: «Краков'як», «Мазурка», «Полонез».

7. Елементи молдавського танцю.

Основні ходи: хід з підскоком, біг на місці, боковий хід, перехресний хід, хід на одну ногу с підскоком, боковий з каблука.

4. Танцювальні етюди (32 год.)

5. Розбір технічно складних трюкових елементів (14 год.)

Теоретична частина. Різновиди трюкових елементів.

Практична частина. Підсічка, закладка. Різновиди присідань, повзунець на дві, одну руки та сидячи. Оберти для дівчат.

6. Постановочна та репетиційна робота (66 год.)

Робота з концертним репертуаром.

7. Участь у концертах та конкурсах (10 год.)

8. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

Акторське мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Бесіда «Роль засобів акторської виразності у розкритті ідейного змісту сценічного номеру».

2. Розвиток артистичної сміливості (14 год.)

Теоретична частина. основні закони артистичної етики; поняття: сцена, лаштунки, артист, актор, режисер, репетиція, сценічний майданчик.

Практична частина. М'язова релаксація окремих груп м'язів, зняття напруги. Тренінг концентрації та розподілу уваги. Формування навичок діяти в умовах сценічної вигадки. Розвиток здатності проявляти артистичну сміливість та характерність при виконанні індивідуальних завдань.

3. Зняття м'язових зажимів (18 год.)

Теоретична частина. Зняття м'язових зажимів.

Практична частина. Фізичне розігрівання. Концентрація уваги. Психофізична адаптація. Розвиток здібності взаємодіяти з партнерами.

4. Пам'ять емоцій (18 год.)

Теоретична частина. Основні психічні процеси та якості: сприйняття, увага, фантазія, комунікабельність.

Практична частина.

Усвідомлення свого чуття та відчуття. Створення ланцюжка асоціацій та включення тіла в уявний процес. Розвиток основних психічних процесів та якостей: сприйняття, уваги, фантазії, комунікабельності. Зменшення м'язової напруги голосового апарату, робота над резонаторами. Підвищення м'язової і психічної активності та розвиток пластичної виразності тіла.

5. Імпровізація під музику (18 год.)

Тренування уяви, фантазії за музичною темою. Розвиток навичок орієнтації у просторі. Розвиток пластичної свободи руху, звільнення дихання. Тренування та розвиток пластичного відгуку та пластичної виразності, усвідомлення зв'язку між рухом тіла і звуком.

6. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків роботи за рік на відкритому уроці. Показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хоровому залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Вокально-хорова робота (12 год.)

Теоретична частина. Виконавчо-співочі засоби виразності. назви жіночих і чоловічих співочих голосів.

Практична частина. Робота над формуванням навичок народної манери співу. Робота над виробленням активного унісону у творах. Робота над чистотою інтонації при виконанні двохголосного твору. Робота над виконанням творів а сарелла.

3. Розспівки та вокальні вправи (10 год.)

Теоретична частина. Виконавчо-співоочі засоби виразності. назви жіночих і чоловічих співоочих голосів.

Практична частина. Робота над розширенням звукового діапазону в межах септими. Робота над розвитком динамічного діапазону. Робота над вихованням навичку співу без супроводу. Робота над виконанням трьохголосних розспівок.

4. Розвиток музичного слуху (8 год.)

Теоретична частина. Виконавчо-співоочі засоби виразності. назви жіночих і чоловічих співоочих голосів

Практична частина. Робота над чистотою акордової інтонації. Робота над вправами на розвиток поліфонічного слуху. Робота над вмінням співати мелодію без підтримки інструменту. Вивчення канонів.

5. Календарно-обрядові пісні (10 год.)

Теоретична частина. Основні народні свята та обряди.

Практична частина. Розучування пісень весняно-літнього циклу Слобожанщини. Ознайомлення з піснями та обрядами літньо-осіннього землеробського періоду Слобідського краю. Розучування родинно-обрядових пісень.

6. Робота з технічними засобами (6 год.)

Практична частина. Робота з фонограмою (-). Робота у студії.

7. Робота з репертуаром (14 год.)

Практична частина. Робота над вивченням тексту та мелодій партій твору. Розбір пісні та аналіз хорових партитур. Робота над умінням поєднувати спів з танцювальними рухами. Робота над формуванням виконавських навичок. Навчання вмінню розкрити смисловий зміст твору. Робота над нюансами та виразністю виконання твору. Робота над характером звуковедення та тембром твору.

8. Постановочна та репетиційна робота (8 год.)

Робота над інсценізацією та театралізацією вокально-хореографічних композицій.

9. Підсумок(2 год.)

Підведення підсумків роботи за рік та показ вивченого за рік матеріалу.

Перспективи роботи на наступний рік.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

На основному рівні навчання (п'ятому та шостому році) *вихованці мають знати:*

- основні елементи народних свят і обрядів,

- виконавчо-співочі засоби виразності;
- назви жіночих і чоловічих співочих голосів;
- елементи екзерсису;
- методику виконання вправ біля станка;
- основні рухи та характерні особливості манери українського, російського та білоруського танців;
- правила поведінки і спілкування у парному танці;
- основні закони артистичної етики;
- поняття: сцена, лаштунки, артист, актор, режисер, репетиція, сценічний майданчик.

Вихованці мають вміти:

- володіти виконавськими навичками та основними якостями співочого голосу;
- співати на ланцюговому диханні;
- співати чисто і злагоджено під фонограму та без супроводу двохголосні твори;
- виконувати трьохголосні розспівки;
- вміти повноцінно виконувати дрібні тривалості в піснях швидкого темпу, ясно і чітко вимовляти важкі буквосполучення;
- вільно і невимушено виконувати пісні з рухами;
- вміти управляти своєю увагою (до предмета, до партнера);
- вміти активізувати свою фантазію;
- вміти повторити ритм, заданий педагогом і зберігати темпо-ритм до кінця виконання завдання;
- вміти побудувати зв'язний розповідь про свої враження від побаченого
- концентрувати увагу і координувати рухи;
- методично грамотно виконувати рухи українського, гуцульського, молдавського, білоруського та польського танців;
- змінювати рухи відповідно до характеру музики;
- імпровізувати на теми українських, російських, білоруських народних танців у швидкому і повільному темпі, виразніше відтворювати образи та сюжети;
- брати участь у постановці етюдів за завданням педагога.

Вихованці мають набути досвід:

- виявлення та реалізація своїх творчих здібностей;
- розкриття свого таланту;
- концертної діяльності.

**Вищий рівень, сьомий та подальші роки навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
Вокальне мистецтво				
1.	Вступ	2	-	2
2.	Вдосконалення вокально-хорових навичок	2	18	20
3.	Розспівки та вокальні вправи	2	14	16
4.	Розвиток музичного слуху	2	14	16
5.	Робота з концертним репертуаром	-	42	42
6.	Театрально - постановочна та репетиційна робота	2	24	26
7.	Історія виникнення та складання народного костюму	2	4	6
8.	Участь у концертах та конкурсах	-	14	14
9.	Підсумок	-	2	2
Всього		12	130	144
Хореографічне мистецтво				
1.	Вступ	2	-	2
2.	Класичний танець	-	40	40
3.	Народний танець	-	50	50
4.	Вивчення технічно складних трюкових елементів	4	32	36
5.	Театрально-постановочна та репетиційна робота	4	66	70
6.	Участь у концертах, конкурсах, фестивалях	-	10	10
7.	Історія виникнення та складання народного костюму	4	2	6
8.	Підсумок	-	2	2
Всього		12	202	216
Акторське мистецтво				
1.	Вступ	2	-	2
2.	Фізична дія – основа словесної дії	2	6	8
3.	Сценічне спілкування	2	6	8
4.	Створення «бачення	2	2	4

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
	кінострічки»			
5.	Теми і ритм дії	2	6	8
6.	Імпровізація, як елемент сценічної дії	2	4	6
7.	Розвиток сценічної, акторської сміливості	2	6	8
8.	Танцювально - мовленнєвий тренінг	2	6	8
9.	Постановочна робота	2	16	18
10.	Підсумок	-	2	2
	Всього	18	54	72
	Разом	42	386	432

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вокальне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хоровому залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Вдосконалення вокально-хорових навичок (20 год.)

Теоретична частина. Виконавчо-співочі засоби виразності. Вокальний тембр, динамічний діапазон, спів без супроводу, прийомі ведення звуку.

Практична частина. Подальша робота над формуванням вокального тембру. Ознайомлення з основними поняттями кантиленного співу. Робота над розвитком динамічного діапазону. Робота над чистотою інтонації при виконанні трьохголосного твору. Робота над умінням кожного учасника співати будь-яку вокальну партію. Робота над вихованням навичку співу без супроводу. Робота над вдосконаленням навичок "ланцюгового" дихання. Робота над оволодінням всіма прийомами ведення звуку (non legato, legato, staccato). Робота над згладжуванням регістрів.

3. Розспівки та вокальні вправи (16 год.)

Практична частина. Робота над розширенням звукового діапазону в межах більш октави. Виконання двох-, трьох-, чотирьох голосних розспівок с супроводом і «а сарелла». Спів тренувальних вправ на розвиток навичок у переході з грудного регістру у фальцетній та навпаки.

4. Розвиток музичного слуху (16 год.)

Практична частина. Робота над чистотою акордової інтонації. Спів вправ на розвиток поліфонічного слуху. Робота над вмінням співати мелодію

без підтримки інструменту. Робота над вокально-технічними вправами, які спрямовані на поліпшення результату чистоти інтонації при співі.

5. Робота з концертним репертуаром (42 год.)

Практична частина. Робота з вивчення та виконання твору. Робота над умінням поєднувати спів з танцювальними рухами. Робота над формуванням виконавських навичок. Навчання вмінню розкрити смисловий зміст твору. Робота над нюансами та виразністю виконання твору. Робота над характером звуковедення та тембром твору. Робота над розвитком навичок художньої інтерпретації пісень.

6. Театрально - постановочна та репетиційна робота (26 год.)

Робота над інсценізацією, театралізацією та відпрацюванням вокально-хореографічних композицій.

7. Історія виникнення та складання народного костюму (6 год.)

Теоретична частина. Особливості та відмінності народного костюму.

Регіональні особливості костюмів. Вигляд костюмів, елементи жіночого та чоловічого одягу. Особливості сценічного костюму.

8. Участь у концертах та конкурсах (14 год.)

9. Підсумок(2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу.

Перспективи роботи на наступний рік.

Хореографічне мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Правила техніки безпеки на заняттях та правила внутрішнього розпорядку Палацу. Перспективи роботи групи на навчальний рік. Правила поведінки в хореографічному залі під час репетицій та на перервах. Огляд відеоматеріалу з виступів колективу.

2. Класичний танок (40 год.)

Практична частина.

Урок складається за схемою попереднього року навчання.

1. Вправи біля станка: повторюються вивчені рухи в більш складних комбінаціях, зі збільшенням силового навантаження та вивчаються нові (мале adagio).

2. Вправи на середині: вправи тренажу epaulement croisée, effacée; port de bras; пози (arabesque); temps lie par terr на 90°; танцювальні елементи; pas de bourree; pas balance; обертання.

3. Стрибки (allegro): saute по позиціях; changement de pied; pas echappé (з обертотом); pas jeté; sissonne simple; pas assemble; sissonne ferme; glissade тощо.

3. Народний танець (50 год.)

Практична частина .

1. Вправи біля станка: повторюються вивчені рухи у більш складних комбінаціях зі збільшенням силового навантаження.

2. Вправи на середині: повторюються всі елементи, що вивчалися на попередньому рівні з більш ускладненими комбінаціями у швидкому темпі.

Вивчаються елементи танців народів світу з подальшим складанням у комбінації та окремі танці.

3. Елементи чеських танців (рас польки, галопу, обертання та ін.).

4. Елементи німецьких танців (рас польки, вальсу та ін.).

5. Елементи циганського танцю (дрібні ковзні кроки на витягнутих ногах, перемінний крок з відкиданням ніг назад від коліна, крок убік зі схрещуванням ніг. Чоловічий крок з плескачем, чечітка з підскоком на опорній нозі).

4. Вивчення технічно складних трюкових елементів (36 год.)

Практична частина.

Елементи народних танців.

Жіночі – обертання (його різновиди), «веретено», обертання на припаданні, тури з підігнутими ногами, російські обертання, білоруські обертання, тощо.

Чоловічі – «голубець» (його різновиди), великий «тинок», розніжка, кільце, яструб, різновиди присідань, повзунець (різновиди), підсічка, закладка, «млинок», «гарбуз», тури тощо.

5. Театрально-постановочна та репетиційна робота (70 год.)

Робота над концертним репертуаром.

6. Участь у концертах, конкурсах, фестивалях (10 год.)

Здійснюється згідно з планом роботи театру.

7. Історія виникнення та складання народного костюму (6 год.)

Теоретична частина. Особливості та відмінності народного костюму. Регіональні особливості костюмів. Вигляд костюмів, елементи жіночого та чоловічого одягу. Особливості сценічного костюму.

8. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

Акторське мистецтво

1. Вступ (2 год.)

Бесіда з техніки безпеки. Бесіда «Акторська виразність виконавців, як важливий засіб відображення образу номеру на сцені».

2. Фізична дія – основа словесної дії (8 год.)

Теоретична частина. Побудова логіки фізичних дій.

Практична частина. Налаштування психофізичного апарату на виконання словесної дії. Побудова логіки фізичних дій. Вправи на розвиток органів сприйняття, спостережливості.

3. Сценічне спілкування (8 год.)

Практична частина. Вправи на розвиток навичок оволодіння процесом живої взаємодії. Вправи і сценічні етюди в умовах «публічної» самотності, а також етюди на безсловесну взаємодію в умовах органічного мовчання. Вправи на взаємодію двох партнерів в умовах «запропонованих обставин».

4. Створення «бачення кінострічки» (4 год.)

Практична частина. Тренування безперервного, послідовного бачення сценічних подій. Розвиток вміння створювати «кінострічку бачення». Відновлення в своїй пам'яті образних уявлень про дійсність.

5. Темп і ритм дії (8 год.)

Практична частина. Оволодіння різними темпами. Перехід від одного темпоритму до іншого. Уміння поєднувати декілька ритмів (різноманітність ритмічних малюнків).

6. Імпровізація, як елемент сценічної дії (6 год.)

Практична частина. Розвиток вміння імпровізувати в умовах сценічної вигадки. Розвиток безперервності, логіки, послідовності й завершеності дії.

7. Розвиток сценічної, акторської сміливості (8 год.)

Практична частина. Внутрішня структуризація, аналіз їх значущості для «Я» і свого тіла; Активізація несвідомого, тренування навичок управління багато об'єктною увагою. Розвиток здібностей відчуття сценічної атмосфери і характеру сценічної дії.

8. Танцювально-мовленнєвий тренінг (8 год.)

Практична частина. Розвиток вміння поєднувати сценічне слово зі сценічною дією. Розвиток дихання та голосу. Створення пластичних сценічних етюдів, побудованих на використанні скоромовок.

9. Постановча робота (18 год.)

Робота над створенням цікавих сценічних характерів у номері.

10. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків та показ вивченого за рік матеріалу. Перспективи роботи на наступний рік.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

На вищому рівні навчання *вихованці мають знати:*

- спеціальні знання з області вокально-хореографічного мистецтва та акторської майстерності;
- різні виконавські стилі у світовому та вітчизняному народному пісенно-танцювальному мистецтві;
- народні традиції та звичаї;
- особливості та відмінності народного костюму.

Вихованці мають вміти:

- виконувати пісню в єдиній манері співу;
- тримати вокальну партію в ансамблі;
- співати чисто і злагоджено під фонограму та без супроводу трьохголосні твори;
- виконувати твори з нюансами, передавати динамічні відтінки;
- за допомогою хорового співу передавати ідейно-художній зміст твору;

- виконувати технічно-грамотно і музикально всі основні рухи у станка та на середині;
- імпровізувати на теми класичної і народної музики;
- виражати у пластиці загальний зміст музики, її образні асоціації;
- виконувати та складати самостійно окремі хореографічні етюди (народні, класичні) та танці;
- діяти у вигаданих обставин;
- застосовувати отримані знання у практичній діяльності;
- артистично виконувати вокально-хореографічні композиції;
- правильно вдягати та користуватися елементами та аксесуарами народного костюму.

Вихованці мають набутти досвід:

- сценічної культури та майстерності;
- виконання вокально-хореографічних композицій на концертах, конкурсах і фестивалях;
- співпраці у колективі.

Діти повинні навчитися творити в ансамблі, втілювати загальний задум номеру. Створювати індивідуальні, неповторні образи. Самостійно й ініціативно діяти у вирішенні художніх завдань, сприяти утворенню доброзичливості та творчої атмосфери у колективі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко Л. Ритміка і танець, 1972.
2. Василенко К. Українські народні танці для дітей, 1985.
3. Верховинець В. Теорія українського народного танцю, 1999.
4. Грачева Л.В. Акторський тренінг, 2003.
5. Давидов В.Г. Педагогіка мистецтва, 1997.
6. Дмитриев Л. Б. Вопросы вокальной педагогики, 1976.
7. Добровольская Н. Н., Орлова Н. Д. Что надо знать о детском голосе. - М., 1972.
8. Емельянов В. Развитие голоса, 1997.
9. Емельянов В.В. Развитие голоса. Координация и тренаж. - Санкт - Петербург, 1997.
10. Зайцев Е. Основы народно-сценичного танцю, 1965.
11. Костровицкая В. 100 уроков классического танца, 1972.
12. Кристи Г.В. «Виховання актора школи Станіславського», 1978.
13. Крюкова В.В. Музична педагогіка, 2002.
14. Кряжева Н.Л. Розвиток емоційного світу дитини, 1997.
15. Михайлова М. А. Развитие музыкальных способностей детей. - Ярославль, 1997.
16. Огородников Д. Музыкально-певческое воспитание детей, 1989.
17. Репертуарний збірник «Танці народів світу», 1965.
18. Руденко В.И., Натансон В.А. Вопросы методики начального музыкального образования, 1976.
19. Соколов В. Работа с хором, 1967.
20. Театральна самодіяльність школяра, 1982.
21. Фридкин Г. Практическое руководство по музыкальной грамоте, 1985.